

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение Муслюмовский лицей
Муслюмовского муниципального района Республики Татарстан

История лицея
Лицей тарихы

1930нчы елда төзелгән агач мәктәп ихатасы янәшәсендә 1986нчы елда 624 урынлы ике катлы яңа мәктәп калкып чыга. Нибары 7 ай эчендә сафка баса ул.

Яңа мәктәпкә, гәрчә ул 1986нчы елның август аенда төзелеп беткән мәктәпләр исемлегендә булса да (жылыту системасы, байтак кына эчке эшләр тәмамланмаган иде), 1987нче елның 12 гыйнварында гына укый башлыйлар. Мәктәпне ачу тантанасында КПСС райкомының пропаганда һәм агитация бүлеге мөдире урынбасары Ә. Әхмәтгалиев, район мөғариф бүлеге мөдире М. Йосыпов һәм “Авыл утлары” гәзитеннән бер хәбәрче катнаша.

Иске мәктәптәге укучылар икегә бүленә. 6 – 10нчы сыйныфлар яңа мәктәпкә күчә, иске мәктәптә башлангыч класслар кала. Ике мәктәптә дә укулар 2 сменада була. Башлангыч мәктәпнең директоры итеп рус теле һәм әдәбияты укытучысы Руфия Кирам кызы Мусина, ә аның укыту-тәрбия эшләре буенча урынбасары итеп рус теле һәм әдәбияты укытучысы Венера Кашап кызы Хайруллина билгеләнә. Озак та үтми, мәктәп директоры вазифалары Венера Кашап кызына тапшырыла. Иске мәктәп 1996нчы елда кабаттан мөстәкыйль 2 нче урта мәктәп дип йөртелә башлый.

Мәктәп директоры Мөжәһит Әхмәтжанов истәлекләрәннән:

“...Яңа мәктәп төзелүнең тарихы болайрак булды. 1985нче елның гыйнвар ае иде. Бик кызып, мөғариф эшләре буенча республика семинарына эзерләнәп ятабыз (ә ул семинар безнең мәктәптә үтәргә тиеш). Районыбызга кинәт кенә КПСС өлкә комитетының идеология секретаре Рәис Кыям улы Беляев килеп төште. Безнең мәктәпкә дә керде. 50нче елгы янғын нәтижәсендә купшакланып беткән кызыл кирпичле мәктәп стенасына карап торды да бик гажәпләнде. “Үз гомеремдә мондый мәктәпне күргәнем юк иде. Хәзер төрмәләргә дә моннан яхшырак итеп төзиләр. Ат өркөрлек бит бу...” – диде. Кунакны мастерскойга алып кердек. Анда стена агартып яткан укытучыларга күз салды да:

- Кемнәр бу? – дип сорады.
- Укытучылар, семинарга эзерләнәбез бит, – дидем.
- Нинди семинарга?
- Республика семинарына...
- Бернинди дә семинар да булмагач! – дип кырт кисте Рәис Кыям улы.
- Шушындый мәктәптә семинар үткөрү кемнең башына килде икән? – дип, түшәмне терәткән бизәкле баганага таянып, хәтсез генә башын селкеп торды. Машиноведение кабинетына кермәде. Үтешли, ярым жиргә сеңгән ашханәне күрсәттек. Башын гына селкеде. “Үзем Чаллыда эшләгәндә мөрәжәгать итсәгез, бер дигән мәктәп салдырып биргән булыр идем. Мәктәбегез йөрөгемә уелып калды”, – диде (Рәис Кыямович Чаллы гиганты төзелгән дәвердә КПССның шәһәр комитеты 1нче секретаре булып эшләгән иде).

Мәктәпнең проект-смета документлары барлыгы, ләкин планга гына кертеп булмавы, ике сменалы һәм салкын мәктәптә укытуның авырлыгы, укучылар белән өстәмә эшләргә мөмкинлекләр юклыгы турында зарландык. Ул үзенә дә укытучылар гаиләсеннән булуын, безнең хәлләр аның өчен яттугеллеген белдерде. Шундый дәрәжәле урында эшләп тә, гади булып калган житәкчегә исебез китеп карап тордык.

Көндөзгә сәгать бердә райкомда сөт буенча зур киңәшмә үткәрелде. Семинарның булмагачын, яна мәктәпнең бер ел эчендә төзелеп беткән белдерде КПСС өлкә комитеты секретаре. Колакларыбызга ышанмадык. Күз алдыбызга китерә алмадык. Шулай да, документацияләре күтәрәп, Түбән Кама, Бөгелмә, Казан юлларын тапты башладык.

1986 нчы елның август аена мәктәбебез, нигездә, төзелеп тә бетте. Аны “Главтатнефтегазстрой”ның 5нче тресты (житәкчесе – К.З. Чепик) башкарып чыкты. Азнакай белән Мөслим арасында СМУ-29 төзүчеләре бихисап мәртәбәләр ураганнардыр... Вак-төяк эшләргә тәмамлаганчы, байтак гомер үттө.

Яңа мәктәп башта үзәк котельныйдан жылытылды. Ләкин мәктәп жылынмады. Мәктәп котельниенң проект-смета документациясен төзетү өчен Казанга йөрергә, газ ягарга рөхсәтне Мәскәүгә, РСФСР Мәгариф министрлыгына барып алырга туры килде.

1985нче елның 6 нчы июнендә Татарстан районнарының мәгариф бүлегә мөдирләре катнашында республика семинары барыбер безнең Мөслимдә булды. Семинарда катнашучылар Мөслим урта мәктәбен, “Селхозтехника” район берләшмәсендәгә мәктәп кабинетларын карадылар. 7нче июндә исә мәгариф хезмәткәрләре Яңа Усы-Күбәк урта мәктәбе, – Күбәк сөтчелек фермасы – ПМК-13. Урожай” колхозы – Тат. Бүләр урта мәктәпләре маршруты буенча йөрделәр. Семинар күпләрнең күңеленә хуш килде..